

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292.

Ефективна економіка. 2024. № 3.

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.3.50>

УДК 331.108.4

М. В. Черкашина,

к. е. н., доцент, завідувач кафедри менеджменту та фінансів,

Національна академія Національної гвардії України

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-9543-5047>

ТЕНДЕНЦІЇ УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЄЮ В УМОВАХ ВОЄННОЇ ЕКОНОМІКИ

M. Cherkashyna,

PhD in Economics, Associate Professor, Head of the Department of Management and Finance, National Academy of the National Guard of Ukraine

TRENDS OF ORGANIZATION MANAGEMENT IN THE CONDITIONS OF THE MILITARY ECONOMY

У даній статті подано розробку методичних засобів систематизації ключових тенденцій управління організацією в умовах воєнної економіки. У якості наукової новизни отриманих результатів виступає розробка теоретико-методологічних засад щодо виділення основних тенденцій управління організацією в умовах воєнної економіки. В даному дослідженні розглянуто загальні умови воєнної економіки, які вимагають перегляду стратегій організацій для виживання та успіху в умовах нестабільності та ризику. Проаналізовано сутність головної проблеми управління організацією з огляду на воєнні умови, яка пов'язана з невизначеністю, тиском, ризиками та обмеженими ресурсами. Подано перелік специфічних аспектів управління в

умовах воєнної економіки. Окрема увага наділена специфіці управління ризиками та безпекою організації для ефективного її функціонування у воєнній економіці. У статті систематизовано та детально розглянуто основні тенденції управління організацією в умовах воєнної економіки. Описані та ретельно проаналізовані ключові фактори, які обумовлюють можливі тенденції в управлінні організацією в умовах воєнної економіки. У статті розглянуто специфіку основних викликів, через які воєнна економіка може суттєво впливати на тенденції управління організацією. В даному дослідженні систематизовано основні напрями ефективного управління організацією в умовах воєнної економіки. Описано переваги, які можна досягнути завдяки здійсненню стратегічного планування та резервування ресурсів. Акцентовано увагу на необхідність залучення та підтримка персоналу, що стає важливим аспектом управління в умовах воєнного конфлікту. Подано аналіз ролі використання технологій для підтримки віддаленої роботи, кібербезпеки та автоматизації процесів. Проаналізовано можливі обмеження реалізації тенденцій управління організацією в умовах воєнної економіки. Практичне значення отриманих результатів полягає в формуванні відповідних висновків для керівництва з метою врахування ключових тенденцій управління організацією в умовах воєнної економіки.

This article presents the development of methodical means of systematization of the key trends of organization management in the conditions of the military economy. The scientific novelty of the obtained results is the development of theoretical and methodological principles for the selection of the main tendencies of the management of the organization in the conditions of the war economy. This work examines the general conditions of the war economy, which require a review of the strategies of organizations for survival and success in conditions of instability and risk. The essence of the main problem of managing the organization in view of wartime conditions, which is associated with uncertainty, pressure, risks and limited resources, is analyzed. A list of specific aspects of management in the conditions of the war economy is presented. Particular attention is paid to the specifics of risk

management and organization security for its effective functioning in the military economy. The article systematizes and examines in detail the main trends of organization management in the conditions of the war economy. The key factors determining possible trends in the management of the organization in the conditions of the war economy are described and carefully analyzed. The article examines the specifics of the main challenges due to which the military economy can significantly influence the management trends of the organization. This study systematizes the main areas of effective management of the organization in the conditions of the military economy. Describes the benefits that can be achieved through the implementation of strategic planning and reservation of resources. Attention is focused on the need to attract and support personnel, which becomes an important aspect of management in the conditions of a military conflict. An analysis of the role of using technologies to support remote work, cyber security, and process automation is presented. Possible limitations of the implementation of organizational management trends in the conditions of the military economy are analyzed. The practical significance of the obtained results lies in the formation of appropriate conclusions for the management in order to take into account the key trends of the management of the organization in the conditions of the military economy.

Ключові слова: *воєнна економіка, управління організацією, управління ризиками, методика, кібербезпека, стратегічне планування, керівництво, резервування ресурсів*

Keywords: *military economy, organization management, risk management, methodology, cyber security, strategic planning, leadership, resource reservation*

Постановка проблеми. Умови воєнної економіки вимагають перегляду стратегій організацій для виживання та успіху в умовах нестабільності та ризику. Забезпечення ефективного ланцюга постачання і логістики стає важливим завданням в умовах війни, де може бути обмежений доступ до ресурсів. Збройний конфлікт може призводити до змін в кадровому складі та вимагати адаптації методів управління персоналом. В умовах війни фінансовий

аспект стає вкрай важливим, оскільки може виникнути потреба відновлення підприємств та економічної стабільності. Воєнні умови можуть вимагати швидкої інтеграції нових технологій та інновацій в бізнес-процеси для забезпечення конкурентоспроможності. З урахуванням нестабільності та непередбачуваності в умовах війни, ефективне управління ризиками стає ключовим аспектом для успіху підприємства. Воєнна економіка може впливати на міжнародні відносини та торгівлю, що вимагає від організацій адаптації до нових геополітичних реалій.

Загалом, актуальність даної теми визначається ситуацією в світі, і організації повинні бути готові до адаптації свого управлінського підходу в умовах воєнної економіки для забезпечення стійкості та успіху.

Викладене дозволяє констатувати актуальність тематики дослідження тенденцій управління організацією в умовах воєнної економіки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Наукові роботи [1-3] містять ключові альтернативні шляхи управління організацією в умовах воєнної економіки. Практичні рекомендації щодо управління організацією з огляду на воєнні умови запропоновано в наукових статтях [4-6]. У дослідженнях [7-9] запропоновано тенденції управління інформаційними потоками організації, які варто враховувати в умовах воєнної економіки. Розгляд антикорупційної складової управління організацією у воєнних умовах подано у наукових працях [10-12]. Фактори стратегічного розвитку інформаційного середовища організації, які є дотичними до конкретних умов воєнної економіки, подані у дослідженнях [13-15].

Отже, на сьогоднішній день спеціалізована література не надає цілісного підходу щодо систематизації ключових тенденцій управління організацією в умовах воєнної економіки.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є розробка методичних засобів систематизації ключових тенденцій управління організацією в умовах воєнної економіки.

Виклад основного матеріалу. Умови воєнної економіки накладають специфічні вимоги та виклики на управління організацією, оскільки вони часто

асоціюються з невизначеністю, тиском, ризиками та обмеженими ресурсами. Ось деякі специфічні аспекти управління в умовах воєнної економіки:

Стратегічне планування. В умовах війни стратегічне планування стає критично важливим. Організації повинні ретельно аналізувати геополітичні та економічні тенденції, передбачати можливі ризики та розвивати стратегії, які дозволять їм виживати та розвиватися в умовах кризи.

Логістика та постачання. Забезпечення необхідних ресурсів умовах воєнної економіки може бути складним завданням через перешкоди в постачанні та логістиці. Управління цими процесами вимагає ефективності, пошуку альтернативних джерел та розробки стратегій критичних резервів.

Управління ризиками та безпекою. Організації повинні активно визначати та оцінювати ризики, пов'язані з воєнним конфліктом, та розробляти ефективні стратегії управління ними. Заходи безпеки, включаючи фізичну та цифрову безпеку, стають пріоритетними завданнями.

Гнучкість та швидка реакція. Організації повинні бути готовими до швидкої зміни умов та адаптації до них. Гнучкість в управлінні дозволяє ефективно реагувати на непередбачені обставини та швидко змінювати стратегії діяльності.

Комунікація та психологічна підтримка. Комунікація стає ключовим елементом управління в кризових умовах. Лідери повинні вміло комунікувати з персоналом, партнерами та зацікавленими сторонами. Психологічна підтримка для персоналу також важлива, оскільки вони можуть зіткнутися з стресом та непевністю.

Міжнародна співпраця та дипломатія. В умовах воєнної економіки важливо встановлювати та підтримувати міжнародні відносини. Співпраця з іншими організаціями та урядами може допомогти вирішувати загальні проблеми та забезпечити необхідні ресурси.

Спрощене управління та децентралізація. В умовах воєнного конфлікту ефективне управління може вимагати спрощених структур та децентралізації прийняття рішень для швидкої реакції на зміни умов.

Соціальна відповідальність та етика. Організації повинні залишатися вірними високим стандартам соціальної відповідальності та етики, враховуючи вплив своєї діяльності на громади та середовище.

Ці аспекти специфічного управління в умовах воєнної економіки можуть варіюватися залежно від конкретної ситуації, але вони вказують на важливість адаптації та готовності до непередбачених викликів.

Тенденції управління організацією в умовах воєнної економіки можуть включати:

Стратегічне переосмислення. Необхідність адаптації стратегії підприємства під впливом воєнної економіки, враховуючи ризики та можливості.

Ланцюг постачання та логістика. Зміни в ланцюгу постачання та логістичних процесах для забезпечення ефективності та надійності.

Кризове управління. Розробка та впровадження кризових планів управління для забезпечення стабільності підприємства в умовах неспокою.

Кадрове управління. Адаптація стратегій найму, збереження талантів та навчання персоналу в умовах воєнного конфлікту.

Фінансове планування і контроль. Ефективне фінансове управління для забезпечення фінансової стійкості та оптимізації ресурсів.

Інновації та технології. Використання новітніх технологій та інновацій для забезпечення конкурентоспроможності та виживання.

Ризик-менеджмент. Аналіз, оцінка та ефективне управління ризиками, пов'язаними з воєнною економікою.

Глобальні відносини та торгівля. Адаптація до змін у глобальних відносинах та торговельних партнерствах під впливом воєнного конфлікту.

Співпраця з урядом. Зміцнення взаємодії та співпраці з урядовими органами для вирішення економічних викликів в умовах воєнного стану.

Комунікації та репутація. Розвиток ефективних комунікаційних стратегій та збереження репутації підприємства в умовах воєнної нестабільності.

Фактори, які обумовлюють можливі тенденції в управлінні організацією в умовах воєнної економіки, можуть включати наступні аспекти.

Мобільність та адаптація. Умови воєнного конфлікту можуть вимагати від організацій більшої гнучкості та здатності адаптуватися до швидких змін у стратегії та ринкових умовах.

Безпека та кризове управління. Збільшений фокус на захисті працівників та активів, а також на розробці планів кризового управління для вирішення можливих небезпек та непередбачених обставин.

Збільшення ролі технологій. Використання технологій для підтримки віддаленої роботи, кібербезпеки та автоматизації процесів, щоб забезпечити ефективність та продовжити діяльність в умовах обмежень.

Стратегії ресурсного управління. Ефективне використання обмежених ресурсів в умовах воєнного конфлікту, можливо, шляхом оптимізації виробництва та постачання.

Співпраця та партнерство. Розвиток стратегічних партнерств для спільного вирішення проблем, обміну ресурсами та інформацією, щоб забезпечити стійкість умовам воєнного конфлікту.

Зростання ролі держави. Залежно від контексту, організації можуть більше взаємодіяти з державним сектором та дотримуватися регулювань та директив, пов'язаних із безпекою.

Фактори та специфічні тенденції можуть різнитися в залежності від конкретних умов і контексту воєнного конфлікту.

Воєнна економіка може суттєво впливати на тенденції управління організацією через ряд особливостей та викликів, що виникають в умовах конфлікту або війни. Ось деякі можливі взаємозв'язки:

Стратегічне планування і ризик-менеджмент. Умови воєнного конфлікту надають величезне значення стратегічному плануванню та ризик-менеджменту. Організації повинні адаптувати свої стратегії до надзвичайних обставин, приділяти увагу гнучкості та швидкій реакції на зміни в середовищі.

Логістика і постачання. В умовах воєнного конфлікту можливі перешкоди в забезпеченні логістичного та постачальницького ланцюга. Керівництво повинно вдосконалювати системи постачання, розглядати альтернативні джерела та мінімізувати ризики заборони на ввезення чи вивезення товарів.

Фінансовий менеджмент. В умовах війни може збільшуватися економічна невизначеність та нестабільність. Фінансовий менеджмент повинен бути спрямований на забезпечення фінансової стійкості та ефективного використання ресурсів в умовах невизначеності.

Кризове управління. Однією з ключових тенденцій управління в умовах воєнного конфлікту є розвиток ефективних стратегій кризового управління. Здатність швидко реагувати на непередбачені ситуації та управляти кризовими ситуаціями стає критичною для збереження діяльності підприємства.

Кадровий менеджмент. Умови війни можуть вплинути на доступність та мотивацію працівників. Ефективний кадровий менеджмент включає в себе здатність зберігати та мотивувати персонал, а також гнучкість у формуванні та перепідготовці команд.

Етичні питання. Організації повинні стежити за етичними стандартами та соціальною відповідальністю в умовах воєнного конфлікту. Збереження етичних норм може визначати ставлення споживачів, партнерів та інших зацікавлених сторін.

Загалом, воєнна економіка ставить перед організаціями виклики, які вимагають не тільки ефективного управління, але й гнучкості, стратегічної вдачі та високого рівня готовності до змін.

Умови воєнної економіки визначають специфічні виклики, перед якими стоять організації. Для ефективного управління в цих умовах можуть розвиватися наступні напрями.

Гнучкість і адаптабельність. Організації повинні бути готовими швидко реагувати на зміни у внутрішньому та зовнішньому середовищі. Гнучкість у прийнятті рішень та адаптабельність стратегій дозволять ефективніше опрацьовувати непередбачені обставини.

Стратегічне планування та резервування ресурсів. Забезпечення стійкості організації може вимагати докладного стратегічного планування та резервування ресурсів на випадок кризових ситуацій. Організації повинні визначити критичні області та ресурси, які необхідно зберігати в резерві.

Інновації та технологічний розвиток. Використання інновацій та новітніх

технологій може покращити ефективність та конкурентоспроможність. Зокрема, це може стосуватися розвитку нових технологій безпеки, логістичних рішень чи методів управління в умовах кризи.

Управління ризиками. Ефективне управління ризиками включає в себе ідентифікацію, оцінку та керування ризиками в умовах нестабільності. Організації повинні визначити потенційні загрози та розробляти стратегії їх управління.

Міжнародна співпраця. Умови воєнного конфлікту можуть вимагати співпраці та партнерства з іншими організаціями, включаючи урядові та міжнародні структури. Спільні зусилля можуть допомогти вирішувати загальні проблеми та забезпечувати ефективний обмін ресурсами та інформацією.

Соціальна відповідальність та етика. Організації повинні дотримуватися високих стандартів соціальної відповідальності та етики. Це може включати дотримання прав людини, уникання втручання в політичні конфлікти та допомогу вирішенню гуманітарних проблем.

Залучення персоналу та психологічна підтримка. Залучення та підтримка персоналу стає важливим аспектом управління в умовах воєнного конфлікту. Організації можуть розвивати програми психологічної підтримки та комунікації, щоб забезпечити стабільність та моральний комфорт працівників.

Ці напрями розвитку допоможуть організаціям пристосуватися до умов воєнної економіки та ефективно керувати своєю діяльністю в умовах нестабільності та кризи.

У конкретній практиці менеджменту можливі наступні обмеження реалізації тенденцій управління організацією в умовах воєнної економіки:

Нестабільність та невизначеність. Воєнна економіка часто супроводжується політичною та соціальною нестабільністю, що ускладнює планування та прийняття стратегічних рішень. Організації можуть стикатися з невизначеністю щодо подальшого розвитку ситуації.

Логістичні труднощі. За умов військового конфлікту можуть виникнути значні труднощі в забезпеченні логістичних та постачальницьких ланцюгів через перешкоди в транспортуванні, заборони на ввезення/вивезення товарів та

інші фактори.

Економічне зниження та ресурсні обмеження. Воєнна економіка може призводити до економічного занепаду та обмеженого доступу до ресурсів, що може впливати на фінансове становище організацій та їхню здатність залучати капітал.

Безпека та ризики. Забезпечення безпеки працівників та активів може стати надзвичайно важливим завданням. Організації повинні приділяти увагу заходам безпеки та ризик-менеджменту в умовах воєнної економіки.

Зміна відносин з партнерами та клієнтами. Воєнний конфлікт може змінити взаємовідносини з партнерами та клієнтами. Заборони на торгівлю, зміни в політичних альянсах або зміна попиту можуть вплинути на стратегії взаємодії.

Втрата талантів та персоналу. Умови воєнного конфлікту можуть спричинити масовий відтік талантів, або навпаки, потребу у залученні нових працівників для заміщення втрат. Це може впливати на якість робочої сили та умови праці.

Політичні обмеження. Владні регуляції та обмеження в умовах війни можуть стати важкими для виробництва, експорту-імпорту, а також для реалізації стратегій управління, що ґрунтуються на певних політичних умовах.

Усі ці фактори визначають специфіку управління організацією в умовах воєнної економіки, вимагаючи від керівництва гнучкості, стратегічної вдачі та здатності швидко реагувати на зміни в оточенні.

Висновки і пропозиції. Отже, проведене дослідження дозволило сформулювати комплексну методику систематизації ключових тенденцій управління організацією в умовах воєнної економіки.

Науковою новизною отриманих результатів є методичних засобів систематизації ключових тенденцій управління організацією в умовах воєнної економіки.

Практичне значення отриманих результатів полягає в формуванні відповідних рекомендацій керівництву щодо врахування ключових тенденцій управління організацією в умовах воєнної економіки.

Напрямок подальшого дослідження може бути розробка напрямів підвищення ефективності управління організацією в умовах воєнної економіки.

Література

1. Naumenko M. Organization of procurement of goods, works and services for units of the National guard of Ukraine. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*. 2021. № 1 (118). С. 74-79.

2. Hrabovskyi Y., Brynza N, Vilkhivska O. Development of information visualization methods for use in multimedia applications. *EUREKA: Physics and Engineering*. 2020. № 1, P. 3 – 17.

3. Hrabovskyi Y., Yevsyeyev O. Development of methodological principles of support-preservation engineering work. *Технологічний аудит і резерви виробництва*. 2018. №2/2. С. 43-49

4. Naumenko M., Dikiy A., Butenko N., Valiavska N., Saiensus M., Nikitiuk V. Formation of System of Logistic Service of the Enterprise in the Conditions of Market Relations. *International Journal of Recent Technology and Engineering (IJRTE)*. 2020. Volume 8. Issue-5. P. 5494-5499.

5. Pushkar O., Hrabovskyi Y. Methodology for developing an intelligent user interface for educational publications in the e-learning system. *Development Management*. 2019. № 17(3). P. 23-34.

6. Sokolovskyi S., Naumenko M. Competency-based approach as a methodological basis for improving officers training of the National Guard of Ukraine. *Asia Life Sciences*, 2020. № 22(2). P. 455 – 468

7. Hrabovskyi Y. Methods of Assessment and Diagnosis of the Quality of Knowledge in E-Learning. *Journal of Communication and Computer*. 2015. № 12. P. 286-296.

8. Naumenko M., Valiavska N., Saiensus M., Ptashchenko O., Nikitiuk V., Saliuk A. Optimization model of the enterprise Logistics system using information Technologies. *International Journal of Management (IJM)*. 2020. Volume 11. Issue 5. P. 54-64.

9. Грабовський Є.М. Методика вибору обладнання флексографічного друку для виготовлення етикеточної продукції. *Системи обробки інформації*. 2017. № 2(148). С. 216 – 223.

10. Науменко М. О. Антикорупційна складова процесу організації закупівель товарів, робіт та послуг для потреб Національної гвардії України. *Ефективна економіка*. 2022. № 2. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=10004> (дата звернення: 20.01.2023). DOI: 10.32702/2307-2105-2022.2.5

11. Герасименко В.М. Методика планування фінансового контролю при організації закупівель товарів, робіт та послуг для військових частин Національної гвардії України. *Ефективна економіка*. 2023. № 2. URL: <https://orcid.org/0000-0002-4828-1353>

12. Герасименко В.М. Методика фінансового контролю господарської діяльності військових частин національної гвардії України. *Ефективна економіка*. 2022. № 2. – URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=10037> DOI: 10.32702/2307-2105-2022.2.94

13. Черкашина М.В. Планування фінансового забезпечення логістики військових частин Національної гвардії України *Ефективна економіка*. 2023. № 2. – URL: <https://nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/1152> DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.2.30>

14. Черкашина М. В. Фактори стратегічного розвитку інформаційного середовища підприємства / М. В. Черкашина, К. В. Притула // *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2019. № 67. С. 94-99.

15. Starkova O. Providing software support for economic analysis / O. Starkova, D. Bondarenko, Y. Hrabovskyi // *Technology Audit and Production Reserves*. 2023. № 5/2(73). P. 34–39.

References

1. Naumenko, M. (2021), “Organization of procurement of goods, works and services for units of the National guard of Ukraine”, *State and regions. Series: Economics and Entrepreneurship*, vol. 1 (118). pp. 74-79.

2. Hrabovskiy, Y. Brynza, N. and Vilkhivska, O. (2020), “Development of information visualization methods for use in multimedia applications”, *EUREKA: Physics and Engineering*, vol. 1, pp. 3 – 17.

3. Hrabovskiy, Y. and Yevsyeyev, O. (2018), “Development of methodological principles of support-preservation engineering work”, *Technological audit and production reserves*, vol. 2/2, pp. 43-49.

4. Naumenko, M., Dikiy, A., Butenko, N., Valiavska, N., Saiensus, M., and Nikitiuk, V. (2020) “Formation of System of Logistic Service of the Enterprise in the Conditions of Market Relations”, *International Journal of Recent Technology and Engineering (IJRTE)* ISSN: 2277-3878, Vol. 8, Issue-5, pp. 5494-5499.

5. Pushkar, O. and Hrabovskiy, Y. (2019), “Methodology for developing an intelligent user interface for educational publications in the e-learning system”, *Development Management*, vol. 17(3), pp. 23-34. doi:10.21511/dm.17(3).2019.03

6. Sokolovskiy, S. and Naumenko, M. (2020), “Competency-based approach as a methodological basis for improving officers training of the National Guard of Ukraine”, *Asia Life Sciences*, vol.22(2), pp. 455-468

7. Hrabovskiy, Y. (2015), “Methods of Assessment and Diagnosis of Knowledge Quality in E-Learning”, *Journal of Communication and Computer*, vol. 12, pp. 286-296.

8. Naumenko, M., Valiavska, N., Saiensus, M., Ptashchenko, O., Nikitiuk, V. and Saliuk, A. (2020) “Optimization model of the enterprise Logistics system using information Technologies”. *International Journal of Management (IJM)*, Vol. 11, Issue 5, pp. 54-64.

9. Hrabovskiy, Y. M. (2017), “Methods of selection of flexographic printing equipment for the manufacture of label products.”, *Information processing systems*, vol. 2(148), pp. 216–223.

10. Naumenko, M. O. (2022), “Anti-corruption component of the process of organizing procurement of goods, works and services for the needs of the National Guard of Ukraine”, *Efektyvna ekonomika*, vol. 2, available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=10004> (Accessed 20.01.2023). DOI: 10.32702/2307-2105-2022.2.5

11. Herasymenko, V.M. (2023), “Financial control planning methodology in organizing the purchase of goods, works and services for the military units of the National Guard of Ukraine”, *Efektivna ekonomika*, vol. 2. <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.2.51>

12. Herasimenko, V. (2022), “Methods of financial control economic activity of military units of the National Guard of Ukraine”, *Efektivna ekonomika*, [Online], vol. 2, available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=10037> (Accessed 04.03.2024). DOI: [10.32702/2307-2105-2022.2.94](https://doi.org/10.32702/2307-2105-2022.2.94)

13. Cherkashyna, M. (2023), “Planuvannia finansovoho zabezpechennia lohistyky viiskovykh chastyn Natsionalnoi hvardii Ukrainy”, *Efektivna ekonomika*, [Online], vol. 2, available at: <https://nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/1152> (Accessed 20.01.2023). DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.2.30>

14. Cherkashyna, M. and Prytula, K. (2019), “Faktory stratehichnoho rozvytku informatsiinoho seredovyscha pidpriemstva”, *Visnyk ekonomiky transportu i promyslovosti*, vol. 67, pp. 94-99.

15. Starkova, O. Bondarenko, D. Hrabovskyi, Y. (2023), “Providing software support for economic analysis”, *Technology Audit and Production Reserves*, vol. 5/2(73), pp. 34–39.

Стаття надійшла до редакції 12.03.2024 р.